

Exposicions a les esglésies

CARMEN BARREDA I VILLALONGA

El passat dia 17 d'octubre dintre de les III Jornades Culturals, tots els covarxins van poder gaudir entre altres coses, de dos exposicions; una en l'església vella i l'altra en l'església nova. El contingut de les mateixes el van explicar molt bé en el n° 60 de Tossal Gros, en les fulles 76 i 77, Cinta Moliner i Joan Villaplana. Jo no vaig a aprofundir de nou en el tema, però sí que contaré tot el treball i esforç que vam haver de realitzar per poder adecentar els llocs on les havíem de muntar.

L'exposició monogràfica de peces de coll en la vestimenta de la dona possiblement ha estat una de les més treballades, no sols pel contingut sinó que també pel lloc on es va realitzar.

El tema el vam tindre clar des d'un primer moment, el que ens faltava era un lloc adient on muntar-la. Cavil·lant se'ns va ocórrer que la podríem fer en l'església vella, però clar, no estava en condicions.

En un primer moment pareixia descabellat, però quan més ho parlàvem, més ens agradava la idea. Per tant, ens vam posar mans a l'obra i vàrem buscar un contratista per fer el pressupost del sòl, també ens van fer els plànols de la instal·lació elèctrica. Tot el treball que es faria, serviria per una futura restauració de l'església. Ho vam comunicar als arquitectes que varen fer el projecte de la restauració i ens van donar el vist i plau, agradant-los el que anàvem a fer. Ells mateixos ens van comunicar que en la catedral de Castelló hi havien tres claus gòtiques de la nostra església. Per mediació del capellà Joan Molins, les claus han tornat al seu lloc d'origen; el dia que vam anar a replegar les peces, ens va acompanyar l'alcalde de la vila, Manuel Enric; ell, junt al mestre d'obres de la catedral, van signar un document com a que agarràvem les pedres. Açò ocorria en la primavera.

En els passats nadals vàrem presentar a l'ajuntament el menut projecte de restauració de l'església vella adjuntant un escrit i explicant les raons que ens movien per demanar l'adequació d'aquest lloc i ens ho van aprovar. Aclarit aquest punt, calia demanar ajuda a la gent. Vam parlar amb les Associacions de Dones, les quals ens van atendre bé; els explicàrem el que s'anava a fer en el nostre poble i es van interessar de gran manera, facilitant-nos les peces per a poder-les catalogar i exposar en el seu moment.

Una vegada teníem les peces localitzades, calia classificar-les, retratar-les, medir-les, mirar de quin teixit estaven fetes i veure totes les característiques i peculiaritats de cada peça per poder fer el llibre. Quan açò estava fet, calia arreglar l'església, el pis l'havien posat però la instal·lació elèctrica no. Els encarregats de posar-la van ser Jordi i Gustau. En l'apartat de la neteja de teranyines i brossa estàvem Jaume damunt la bastida i a terra amb graneres i ruixador en mà, Lola, Irma i jo. Vam netejar totes les parets, el sostre i per terra l'església no pareixia la mateixa.

El mateix dissabte de la inauguració van venir components del Peiró (Salva, Xavi, Alejandro i Rafa) i alguns del grup de Danses de les Coves (Cinta, Ana, Inés, Mercedes i jo) ens vam posar a muntar-la, teníem molt de treball a fer, però el vam poder deixar tot llest per a la inauguració.

Abans de la inauguració, els dos grups, el Peiró i el de Les

Coves, vam fer el muntatge d'una boda de "viudos". Va ser una experiència molt bonica el que els dos grups pogueren participar i ballar junts.

Després de l'actuació i d'haver parlat Salvador Mercado, gran folklorista de les nostres terres, es va inaugurar l'exposició i em consta que més d'un es va quedar bocabadat.

L'altra exposició que també vam fer va ser d'ornaments religiosos en l'església nova, ací no calia fer tan de treball, ni havíem de netejar-la, ja que sempre està molt neta i polida; però sí que calia classificar totes les peces.

Com els anys anteriors i en aquesta ocasió per mediació del nostre capella Joan Molins, ens vam posar en contacte amb Ramón Rodríguez Culebras, Director del Patrimoni d'Art Sacre del Bisbat de Soborn-Castelló i amb Ferran Olucha, Director del Museu de la Diputació.

La primera reunió amb ells va ser en el mes de juny, ací va ser on es va decidir que el cos principal de l'exposició seria amb al patrimoni que disposa la nostra parròquia i, si fos necessari, es reforçaria amb peces del pobles veïns; de fet tan sols vam tindre el Porta Pau de la Vilanova i un Davantaltar de la Serratella.

Una vegada vam tindre clar com havia de ser la nostra exposició calia buscar les peces ja que quasi totes estaven guardades, de fet algunes ens va costar bastant de trobar-les, però bo, tot va aparèixer. També estava la Mare de Déu d'Agost, la verge dormida, que curiosament ara feia 30 anys que la teníem perduda en el temps de la nostra memòria; de fet, la gent jove no sabia de la seua existència.

Per raons que no vénen al cas vaig parlar amb Agustina Fabregat i em va explicar que ella i la seua germana Crescència la vestien tots els anys, vam quedar que si es trobava bé, vindria des del Vendrell on ella viu amb la seua neboda. Per cert, va estar malalta i no va poder venir, però com ella és una dona previnguda m'havia donat les instruccions pertinents de com l'havíem d'arreglar.

Aplegat el cap de setmana abans de les jornades, en plena recta final, les Associacions de Dones Progressistes i de Mestresses de Casa es van posar mans en l'obra i en dues vesprades van deixar totes les peces més netes que una patena, com se sol dir. Per un altre costat, ens van muntar els altars tal i com ho feien abans. També es va cosir el "refajo" que porta la Mare de Déu.

I com sempre, la gent del Comité, sempre sota la direcció de Ramón Rodríguez i de Ferran Olucha, començaren el muntatge de l'exposició, col·locant les peces en les vitrines, les capes i les cassulles com havien d'anar i amb quin color havien de combinar-se; nosaltres tan sols seguíem les instruccions que Ramón ens donava i féiem tot el que ens deia, muntar, desmuntar, planxar, buscar si faltava alguna cosa, pintar... en fi, tot allò que feia falta per deixar l'exposició d'ornaments religiosos el més bonica possible i crec que es va aconseguir.

Des d'estes planes m'agradaria donar les gràcies a totes les persones que ens han ajudat. Enumerar-les a totes seria un poc llarg per això el Comité donem, de nou, les gràcies a tots vos-tres per haver compartit el seu temps i el seu esforç en lograr que a les III Jornades tot estiguera a punt.